Potrivirea șirurilor

Capitolul

- **❖** Algoritmul ineficient
- ❖ Algoritmul Rabin-Karp
- * Algoritmul Knuth-Morris-Pratt
- * Rezumat
- **❖** Implementări sugerate
- **❖** Probleme propuse
- **❖** Soluțiile problemelor

21

În cadrul acestui capitol vom prezenta modul în care se poate realiza căutarea unui subșir într-un șir.

Vom considera un şir de lungime N şi vom verifica dacă acesta conține un subşir de lungime M ($M \le N$). În cazul în care subşirul apare în şir, vom determina poziția la care începe acesta.

Vom începe cu un algoritm simplu, care va determina toate aparițiile subșirului, dar care este ineficient. Vom continua cu doi algoritmi mult mai rapizi și anume algoritmul *Rabin-Karp* și algoritmul *Knut-Morris-Pratt*.

21.1. Algoritmul ineficient

Cea mai simplă modalitate de verificare a apariție unui subșir într-un șir constă în parcurgerea șirului și, pentru fiecare poziție a acestuia, compararea subșirului de lungime M care începe la poziția respectivă cu subșirul dat.

21.1.1. Prezentarea algoritmului

Datorită faptului că subșirul are lungimea M, acesta va trebui să înceapă la o poziție cuprinsă între 1 și N-M+1. Începând cu pozițiile mai mari decât N-M+1 șirul inițial nu mai poate conține subșiruri de lungime M, deci subșirul nu poate apărea la aceste poziții.

Ca urmare, pentru fiecare poziție cuprinsă între 1 și N-M+1 vom verifica dacă, începând cu acea poziție, șirul dat conține aceleași elemente ca și subșirul.

Varianta în pseudocod a acestui algoritm este următoarea:

```
Algoritm Potrivire (şir, subşir):
                                          \{ sir - sirul în care se caută subsirul \}
                                                  { subșir – subșirul căutat }
  N \leftarrow lungime(sir)
  M ← lungime(subşir)
  pentru i \leftarrow 1, N - M + 1 execută:
    ok ← adevărat
    j ← 0
    cât timp ok și (j < M) execută:
       dacă sir_{i+j} \neq subsir_{j+1} atunci
         ok \leftarrow fals
       sfârșit dacă
    sfârșit cât timp
    dacă ok atunci
       scrie 'Subșirul apare la poziția ', i, '.'
    sfârșit dacă
  sfârșit pentru
sfârșit algoritm
```

Acest algoritm va funcționa corect, indiferent de tipul șirului și al subșirului. Așadar, el poate fi aplicat indiferent de tipul elementelor conținute de șir și subșir, atâta timp cât șirul și subșirul conțin același tip de elemente. Ca urmare, vom putea folosi acest algoritm pentru șiruri de caractere, șiruri de numere etc.

21.1.2. Analiza complexității

Pentru fiecare dintre cele N-M+1 poziții vom compara cel mult M elemente (de obicei mult mai puține deoarece, în majoritatea cazurilor, vom detecta relativ repede faptul că subșirul nu apare la poziția respectivă). Așadar, ordinul de complexitate al unei verificări (pentru o anumită poziție) este O(M).

Datorită faptului că efectuăm N-M+1 astfel de comparații, ordinul de complexitate al acestui algoritm este $O((N-M+1)\cdot M) = O(M\cdot N-M^2-M) = O(M\cdot N-M^2)$.

Se observă că algoritmul va fi foarte rapid dacă subșirul are lungimea relativ mică (conține puține elemente) sau relativ mare (conține un număr de elemente apropiat de numărul de elemente al șirului).

Durata timpului de execuție crește pe măsură ce crește lungimea subșirului, dar numai până la un moment dat, după care începe să scadă.

Cazurile nefavorabile apar atunci când lungimea subșirului este aproximativ egală cu jumătate din lungimea șirului. În această situație ordinul de complexitate ar deveni:

$$O\left(N \cdot \frac{N}{2} - \frac{N^2}{4}\right) = O\left(\frac{N^2}{2} - \frac{N^2}{4}\right) = O\left(\frac{N^2}{4}\right) = O(N^2)$$

Ca urmare, pentru cazul cel mai defavorabil, avem un algoritm pătratic.

21.2. Algoritmul Rabin-Karp

Algoritmul propus de *Rabin* și *Karp* pentru potrivirea șirurilor folosește anumite noțiuni de teoria numerelor, cum ar fi egalitatea a două numere, modulo un al treilea.

Deşi, pentru cel mai nefavorabil caz algoritmul are acelaşi ordin de complexitate ca şi algoritmul prezentat anterior, pentru cazul mediu algoritmul *Rabin-Karp* este mult mai rapid.

În cadrul acestei secțiuni vom prezenta noțiunile teoretice care stau la baza algoritmului, vom descrie algoritmul și îi vom analiza complexitatea.

21.2.1. Reprezentarea şirurilor

Algoritmul *Rabin-Karp* consideră fiecare element al şirului ca fiind o cifră într-o anumită bază. În cazul în care şirul conține cifre zecimale, vom lucra cu baza 10; dacă avem caractere ASCII, vom utiliza baza 256.

Se observă imediat o limitare importantă a acestui algoritm și anume, faptul că numărul elementelor distincte ale șirului trebuie să fie relativ mic, pentru a putea alege o bază și a codifica elementele în baza aleasă. Așadar, dacă avem n elemente distincte, va trebui să lucrăm cu o bază $b \ge n$.

În cele ce urmează, pentru simplitate (dar fără a reduce generalitatea) vom presupune că șirurile conțin cifre zecimale, deci vom lucra cu baza 10.

Așadar, fiecare șir care conține k caractere poate fi considerat a fi un număr zecimal cu k cifre (ignorăm situația în care primele caractere reprezintă cifra 0). De exemplu, șirul "2457" poate fi codificat prin numărul 2.457 (două mii patru sute cincizeci și șapte).

21.2.2. Verificarea potrivirilor

Fiind dat un subşir P cu m elemente, vom nota prin p valoarea zecimală corespunzătoare subşirului. De asemenea, vom nota prin t_s valoarea zecimală corespunzătoare subșirului de lungime m din T care începe la poziția s+1. Este evident faptul că vom avea $t_s=p$ dacă și numai dacă subșirul P se regăsește în șirul T la poziția s+1.

Valoarea p poate fi calculată într-un timp O(m) folosindu-se schema lui Horner:

$$p = P_m + 10 \cdot (P_{m-1} + 10 \cdot (P_{m-2} + \dots + 10 \cdot (P_2 + 10 \cdot P_1)\dots)).$$

Valoarea t_0 poate fi calculată în mod analog pe baza primelor m elemente ale şirului T:

$$t_0 = T_m + 10 \cdot (T_{m-1} + 10 \cdot (T_{m-2} + \dots + 10 \cdot (T_2 + 10 \cdot T_1)\dots)).$$

Trebuie remarcat faptul că aceste formule sunt valabile doar pentru baza 10. Pentru o bază oarecare b, valoarea p va fi calculată astfel:

$$p = P_m + b \cdot (P_{m-1} + b \cdot (P_{m-2} + \dots + b \cdot (P_2 + b \cdot P_1)\dots)).$$

De exemplu, dacă lucrăm cu șiruri de caractere ASCII, vom avea b = 256 și formula corectă va fi:

$$p = P_m + 256 \cdot (P_{m-1} + 256 \cdot (P_{m-2} + \dots + 256 \cdot (P_2 + 256 \cdot P_1)\dots)).$$

Se observă acum că o valoare t_{s+1} poate fi calculată pe baza valorii t_s foarte simplu, folosind formula:

$$t_{s+1} = 10 \cdot (t_s - 10^{m-1} \cdot T_{s+1}) + T_{s+m-1}$$

 $t_{s+1}=10\cdot(t_s-10^{m-1}\cdot T_{s+1})+T_{s+m-1}.$ Prin scăderea valorii $10^{m-1}\cdot T_{s+1}$ se elimină prima cifră a numărului, prin înmulțirea cu zece se adaugă cifra 0 la sfârșitul numărului, iar prin adunarea valorii T_{s+m-1} cifra 0este înlocuită cu cifra corectă.

Să considerăm şirul 2457 şi subşirul 13. Valoarea p va fi 13, iar valoarea t_0 va fi 24. Pe baza formulei anterioare vom obține:

$$t_1 = 10 \cdot (24 - 10^{2-1} \cdot 2) + 5 = 10 \cdot (24 - 20) + 5 = 10 \cdot 4 + 5 = 40 + 5 = 45.$$

Aşadar, putem calcula în timp constant fiecare valoare t_s și apoi o putem compara cu valoarea p. Ca urmare, ordinul de complexitate al algoritmului va deveni O(n-m+1)m+m) = O(m+n). Initial vom calcula valorile t_0 și p, ambele într-un timp de ordinul O(m). Ulterior, vom determina cele n-m valori t_s , într-un timp total de ordinul O(n-1)

Din nefericire, acest algoritm are un inconvenient si anume faptul că valorile p si t_s sunt numere foarte mari. Din acest motiv nu vom putea lucra efectiv cu astfel de valori decât dacă simulăm operații cu numere mari. Datorită faptului că aceste valori au m cifre, apare un factor suplimentar O(m), deci obținem un ordin de complexitate $O(m \cdot n)$.

21.2.3. Utilizarea aritmeticii modulare

Din fericire, există o posibilitate de a elimina numerele mari. Practic, valorile p și t_s vor fi calculate modulo o valoare q. De obicei, pentru valoarea q este ales un număr prim astfel încât valoarea $b \cdot q$ (10 · q pentru baza 10) să poată fi reprezentată în me-

Folosind aritmetica modulară vom putea calcula valorile p și t_s modulo q într-un timp total de ordinul O(m+n). Pentru a determina valoarea t_{s+1} pe baza valorii t_s vom folosi formula:

$$t_{s+1} = \text{rest}[10 \cdot (t_s - x \cdot T_{s+1}) + T_{s+m-1} / q],$$

 $t_{s+1} = \text{rest}[10 \cdot (t_s - x \cdot T_{s+1}) + T_{s+m-1} / q],$ unde prin x am notat restul împărțirii întregi a valorii 10^{m-1} la q.

Formula generală de calcul (pentru o bază oarecare b) este:

$$t_{s+1} = \text{rest}[b \cdot (t_s - x \cdot T_{s+1}) + T_{s+m-1} / q],$$

unde x reprezintă restul împărțirii întregi a valorii b^{m-1} la q.

Folosind aritmetica modulară eliminăm inconvenientul numerelor mari, dar apare o nouă problemă: în cazul în care avem $p = t_s$ (modulo q), nu este obligatoriu să avem și $p = t_s$. Putem deduce doar faptul că există o valoare întreagă d astfel încât $p = t_s + d \cdot q$.

Totuși, avantajul principal îl constituie faptul că dacă avem $p \neq t_s$ (modulo q), atunci, cu siguranță, vom avea $p \neq t_s$.

Așadar, putem folosi comparația modulară ca un test euristic. În cazul în care testul eșuează, deducem imediat că subșirul nu poate apărea în șir la poziția s+1. Dacă testul nu eşuează, va trebui să verificăm dacă nu avem o așa numită falsă potrivire. Pentru aceasta vom compara efectiv subșirul P cu subșirul din T care începe la poziția s+1

Teoretic, testul respectiv ar putea fi necesar la fiecare pas. Ordinul de complexitate al testului este O(m) deci, în cazul cel mai nefavorabil, ajungem la ordinul de complexitate $O((n-m) \cdot (m+n)) = O(n^2 - m^2)$.

Practic, dacă valoarea q este bine aleasă (un număr prim cât mai mare) șansa apariției unei false potriviri este foarte redusă (1/q). De aceea, numărul comparațiilor efectuate inutil datorită unor false potriviri va fi de aproximativ (n - m + 1)/q.

Aşadar, pentru cazul mediu, algoritmul va funcționa în timp liniar.

21.2.4. Prezentarea algoritmului

În continuare vom prezenta versiunea în pseudocod a algoritmului pentru cazul general în care se utilizează baza de numerație b.

```
Algoritm Rabin Karp(şir, subşir, b, q):
                                             { sir – şirul în care se caută subșirul }
                                                       { subșir - subșirul căutat }
                                                  \{b-baza\ de\ numerație\ utilizată\}
                                         { q – valoarea folosită pentru calculele în }
                                                            { aritmetica modulară }
  N \leftarrow lungime(sir)
  M ← lungime(subşir)
  x \leftarrow \text{Ridicare la putere modulo n eficient(b,M - 1,q)}
                                 { se utilizează algoritmul prezentat în capitolul 20 }
  p \leftarrow 0
  t_0 \leftarrow 0
  pentru i \leftarrow 1, M execută:
     p \leftarrow rest[(b \cdot p + subsir_i) / q]
     t_0 \leftarrow rest[(b \cdot t_0 + sir_i) / q]
  sfârșit pentru
  pentru s ← 0, N - M execută:
     dacă p = t_s atunci
       ok ← adevărat
       j ← 0
       cât timp ok și j < M execută:
          dacă sir_{s+j+1} \neq subsir_{j+1} atunci
             ok \leftarrow fals
          sfârșit dacă
       sfârșit cât timp
       dacă ok atunci
          scrie 'Subşirul apare la poziția ', s + 1, '.'
```

```
\begin{array}{c} \textbf{sf\^{a}r\$it dac\~{a}} \\ \textbf{sf\^{a}r\$it dac\~{a}} \\ \textbf{t}_{s+1} \leftarrow \texttt{rest}[\,(\texttt{b}\,\cdot\,(\texttt{t}_s\,-\,\$i\texttt{r}_{s+1}\,\cdot\,\texttt{x})\,\,+\,\$i\texttt{r}_{s+\texttt{M}+1})\,\,/\,\,q]} \\ \textbf{sf\^{a}r\$it pentru} \\ \textbf{sf\^{a}r\$it algoritm} \end{array}
```

21.2.5. Timpul de execuție estimat

Așa cum am afirmat anterior, ordinul de complexitate al algoritmului *Rabin-Karp* este pătratic. Totuși, pentru cazul mediu, ordinul de complexitate este liniar. Vom prezenta în continuare modul în care poate fi determinat timpul de execuție estimat al algoritmului.

Vom nota cu v numărul potrivirilor corecte și prin q valoarea aleasă pentru efectuarea operațiilor în aritmetica modulară.

Numărul comparărilor efective va fi de cel puțin v, deoarece o poziție corectă se determină doar pe baza unei astfel de comparări. Numărul falselor potriviri va fi O(n/q) deoarece pentru fiecare poziție șansa apariției unei false potriviri este 1/q.

Aşadar, numărul comparărilor efectuate va avea ordinul O(v + n / q). Calculul valorilor t_s şi p are ordinul de complexitate O(m + n), iar calculul valorii x are ordinul de complexitate $O(\log m)$.

În concluzie, ordinul de complexitate va fi $O(m+n) + O(\log m) + O(v+n/q) = O(m+n) + O(v+n/q)$.

21.3. Algoritmul Knuth-Morris-Pratt

Acest algoritm realizează potrivirea şirurilor folosindu-se o funcție prefix. În cadrul acestei secțiuni vom prezenta această funcție și vom descrie modul în care aceasta poate fi utilizată pentru a determina eficient aparițiile unui subșir într-un șir.

21.3.1. Funcția prefix

Această funcție se calculează pentru subșirul ale cărui apariții sunt căutate. Ea păstrează informații referitoare la potrivirea subșirului cu deplasamente ale acestuia.

În cazul în care știm că primele q caractere ale subșirului se potrivesc cu q caractere ale șirului la o anumită poziție s+1, funcția prefix va arăta, pentru o poziție s, care este cea mai mică poziție s', astfel încât primele k caractere ale subșirului se pot potrivi cu k caractere ale șirului la poziția s+1.

Cu alte cuvinte, funcția va determina poziția s' pentru care are sens să căutăm potriviri având în vedere structura subșirului căutat. În cel mai bun caz vom sări direct la poziția s+q și vom elimina toate pozițiile cuprinse între s+1 și s+q-1. În orice caz, indiferent care este valoarea determinată, datorită semnificației funcției prefix, vom ști cu siguranță că primele k caractere ale subșirului se vor potrivi la poziția s'+1.

Valorile funcției prefix pot fi precalculate, folosindu-se comparări ale subșirului cu el însuși. Această funcție este notată, de obicei, prin π .

Valoarea π_q reprezintă lungimea celui mai lung prefix al subșirului care reprezintă un sufix pentru șirul format din primele q caractere ale subșirului.

Modul de calcul al funcției π este descris în cele ce urmează:

```
Algoritm FuncțiePrefix(subșir):  \{sub sirul \ pentru \ care \ se \ calculează \ funcția \ prefix \}  M \leftarrow lungime(subșir)  \pi_1 \leftarrow 0  k \leftarrow 0  pentru q \leftarrow 2, M execută:  \text{cât timp } (k > 0) \text{ si } (sub sir_{k+1} \neq sub sir_q) \text{ execută:}  k \leftarrow \pi_k  sfârșit cât timp dacă subsir_{k+1} = subsir_q atunci k \leftarrow k + 1 sfârșit dacă  \pi_q \leftarrow k  sfârșit pentru returnează \pi  sfârșit algoritm
```

Există o demonstrație a faptului că timpul de execuție al acestei funcții, în cazul în care este implementată în modul prezentat, are ordinul de complexitate O(m). Demonstrația acestei afirmații implică operații matematice relativ complicate, motiv pentru care nu o vom prezenta. Este importantă doar concluzia, și anume faptul că valorile funcției prefix sunt calculate în timp liniar în funcție de lungimea subșirului.

21.3.2. Prezentarea algoritmului

Folosind valorile prefix vom ști, la fiecare pas, numărul de poziții peste care putem "sări" în siguranță, fiind siguri că subșirul nu se poate potrivi la pozițiile respective. Vom prezenta în continuare versiunea în pseudocod a algoritmului:

```
Algoritm KnuthMorrisPratt(şir,subşir)  \left\{ \begin{array}{l} \text{sir} - \text{$\it{sirul}$ \it{\^{in}}$ care se caută subşirul} \right\} \\ & \left\{ \begin{array}{l} \text{sub} \text{sir} - \text{$\it{sub}$ \it{\$sirul}$ \it{\'{cautat}}} \right\} \\ \text{N} \leftarrow \text{lungime}(\text{sir}) \\ \text{M} \leftarrow \text{lungime}(\text{sub}\text{sir}) \\ \pi \leftarrow \text{FuncțiePrefix}(\text{sub}\text{sir}) \\ \text{q} \leftarrow 0 \end{array} \right.
```

```
pentru i \leftarrow 1, N execută:
   cât timp (q > 0) și (subșir<sub>q+1</sub> \neq șir<sub>i</sub>) execută:
    q \leftarrow \pi_q
   sfârșit cât timp
   dacă subșir<sub>q+1</sub> = șir<sub>i</sub> atunci
   q \leftarrow q + 1
   sfârșit dacă
   dacă q = M atunci
        scrie 'Subșirul apare la poziția ', i - m, '.'
   q \leftarrow \pi_q
   sfârșit dacă
   sfârșit dacă
   sfârșit pentru
   sfârșit algoritm
```

21.3.3. Analiza complexității

Așa cum am afirmat anterior, ordinul de complexitate al operației de determinare a valorilor funcției prefix este O(m).

După determinarea acestei funcții, algoritmul KMP (Knuth-Morris-Pratt) efectuea-ză n pași (câte unul pentru fiecare poziție a șirului). Cu excepția structurii repetitive în cadrul căreia se modifică valoarea q, operațiile pentru fiecare pas se efectuează în timp constant.

Folosindu-se aceeași metodă ca și în cazul algoritmului de determinare al funcției prefix, se poate arăta că ordinul de complexitate total al acestor operații (pentru toți cei n pași) va fi O(n).

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului KMP este O(m + n).

21.4. Rezumat

În cadrul acestui capitol am prezentat trei modalități prin care pot fi determinate aparițiile unui subșir într-un șir. Toți cei trei algoritmi determină toate aparițiile, dar pot fi ușor modificați pentru a determina prima sau ultima apariție.

Am început cu un algoritm simplu, dar ineficient care poate fi utilizat pentru orice tip de şiruri. Am continuat cu algoritmul *Rabin-Karp*, un algoritm care impune anumite limitări pentru structura şirurilor. Cu această ocazie am arătat modul în care se utilizează aritmetica modulară pentru îmbunătățirea timpului de execuție. Am arătat că, deși pentru cel mai nefavorabil caz timpul de execuție al algoritmului este pătratic, pentru cazul mediu acesta devine liniar, motiv pentru care acest algoritm poate fi utilizat cu succes în majoritatea cazurilor.

În final, am prezentat algoritmul *KMP* care rulează în timp liniar în orice situație. Am introdus noțiunea de funcție prefix și am arătat modul în care aceasta se poate utiliza pentru a verifica aparițiile unui subșir într-un șir.

21.5. Implementări sugerate

Pentru a vă însuși noțiunile prezentate în cadrul acestui capitol vă sugerăm să realizați implementări pentru:

- 1. determinarea tuturor aparițiilor unui subșir într-un șir de numere, folosind cel mai ușor de implementat algoritm;
- 2. determinarea tuturor aparițiilor unui subșir într-un șir de caractere, folosind cel mai ușor de implementat algoritm;
- 3. determinarea primei apariții a unui subșir într-un șir de caractere, folosind o variantă a aceluiași algoritm;
- 4. determinarea cât mai rapidă a ultimei apariții a unui subșir într-un șir de caractere, folosind o variantă a aceluiași algoritm;
- 5. determinarea tuturor aparițiilor unui subșir într-un șir de caractere, folosind algoritmul *Rabin-Karp*;
- 6. determinarea primei apariții a unui subșir într-un șir de caractere, folosind algoritmul *Rabin-Karp*;
- 7. determinarea ultimei apariții unui subșir într-un șir de caractere, folosind algorit-mul *Rabin-Karp*;
- 8. determinarea tuturor aparițiilor unui subșir într-un șir de numere, folosind algorit-mul *KMP*;
- 9. determinarea tuturor aparițiilor unui subșir într-un șir de caractere, folosind algoritmul *KMP*;
- 10.determinarea primei apariții a unui subșir într-un șir de caractere, folosind algorit-mul *KMP*:
- 11. determinarea ultimei apariții unui subșir într-un șir de caractere, folosind algorit-mul *KMP*.

21.6. Probleme propuse

În continuare vom prezenta enunțurile câtorva probleme pe care vi le propunem spre rezolvare. Toate aceste probleme pot fi rezolvate folosind informațiile prezentate în cadrul acestui capitol. Cunoştințele suplimentare necesare sunt minime.

21.6.1. Scooby Doo

Descrierea problemei

Scooby Doo a primit de ziua lui o brățară mai ciudată. Aceasta este formată din N mărgele, dispuse circular. Pe fiecare dintre mărgele este desenată o literă a alfabetului englez. Scooby a numerotat mărgelele de la 1 la N, iar acum le cere prietenilor să spună cuvinte și încearcă să găsească mărgeaua de la care începe cuvântul spus de prieteni.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **SCOOBY.IN** conține un șir de litere ale alfabetului englezesc, reprezentând literele desentate pe mărgele. Cea de-a doua linie conține un alt șir de litere ale alfabetului englezesc care reprezintă un cuvânt pe care *Scooby* îl caută pe brățară.

Date de iesire

Fişierul de ieşire **SCOOBY.OUT** va conține o singură linie pe care se va afla un singur număr, reprezentând numărul de ordine al mărgelei de la care începe cuvântul căutat. În cazul în care cuvântul nu se află pe brățară, valoarea acestui număr va fi -1.

Restricții și precizări

- $1 \le N \le 5000$;
- cuvântul căutat va conține cel mult N litere;
- cuvântul căutat poate apărea pe brățară de mai multe ori; în acest caz se poate alege oricare dintre pozițiile la care începe cuvântul;
- se va face distincție între literele mici și literele mari.

Exemple

SCOOBY.IN SCOOBY.OUT

ScoobyDoobyDoo 7

Doo

SCOOBY.IN SCOOBY.OUT

abcd 4

dabc

SCOOBY.IN SCOOBY.OUT

AlphaBetaGamma -1

Beta

Timp de execuție: 1 secundă/test

21.6.2. Venus

Descrierea problemei

În timpul tratativelor, în urma cărora se va stabili cine are dreptul de a coloniza satelitul Titan, ambasadorul venusian a primit un mesaj codificat care părea să fi fost trimis de către *Guvernul Planetar* de pe *Venus*. Evident, el trebuie să verifice dacă mesajul este autentic și după aceea să aplice un algoritm de decodificare foarte simplu. Dacă mesajul este autentic, atunci el va conține, într-un anumit loc, o semnătură pe care venusianul o cunoaște.

După identificarea semnăturii, ea va fi eliminată din mesaj, iar restul mesajului va fi destul de uşor de citit. Litera 'a' va fi înlocuită de litera 'z', litera 'b' va fi înlocuită de litera 'y' şi aşa mai departe.

Va trebui să verificați dacă mesajul este autentic și, în caz afirmativ, să determinați mesajul scris de venusieni.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **VENUS.IN** conține mesajul care pare a fi sosit de la guvernul venusian. Cea de-a doua linie a fișierului va conține semnătura care trebuie să apară în mesaj.

Date de ieşire

Fișierul de ieșire **VENUS**. **OUT** va conține mesajul decodificat, dacă acesta este autentic sau doar caracterul '*' în caz contrar.

Restricții și precizări

- $1 \le N \le 5000$;
- semnătura va conține cel mult N-2 litere;
- semnătura poate apărea în mesaj o singură dată;
- mesajul conține doar litere mici ale alfabetului englezesc.

Exemple

VENUS.IN VENUS.OUT

wvenusz da

venus

VENUS.IN VENUS.OUT

titanevmfh venus

titan

VENUS.IN VENUS.OUT

renunta *

venus

Timp de execuție: 1 secundă/test

21.6.3. Parole

Descrierea problemei

Se consideră un şir de caractere ASCII de lungime N, şi mai multe şiruri care reprezintă parole. O parlă este validă dacă şi numai dacă ea apare ca subsecvență a şirului dat. Va trebui să determinați numărul parolelor valide.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **PAROLE.IN** conține șirul de caractere ASCII. Cea de-a doua linie a fișierului va conține numărul *K* al parolelor care trebuie verificate. Fiecare dintre următoarele *K* linii va conține câte o parolă.

Date de ieşire

Fișierul de ieșire **PAROLE.OUT** va conține o singură linie pe care se va afla numărul parolelor valide.

Restricții și precizări

- $1 \le K \le 1000$;
- $1 \le N \le 500$;
- o parolă va contine cel mult N caractere.

Exemplu

PAROLE.IN AlphaBetaGamma 10 Alpha Beta Gamma Delta aBe aGa alpha beta gamma delta

Timp de execuție: 1 secundă/test

21.7. Soluțiile problemelor

Vom prezenta acum soluțiile problemelor propuse în cadrul secțiunii precedente. Pentru fiecare dintre acestea va fi descrisă metoda de rezolvare și va fi analizată complexitatea algoritmului prezentat.

21.7.1. Scooby Doo

La prima vedere problema se reduce la determinarea poziției la care apare un subșir într-un șir. Totuși, se observă imediat că există posibilitatea ca subșirul să înceapă spre sfârșitul șirului și să continue la începutul acestuia. Să presupunem că lungimea subșirului căutat este M. Pentru a evita problema descrisă este suficient ca, la sfârșitul șirului, să adăugăm primele M-1 caractere ale șirului. În aceste condiții problema se reduce la determinarea poziției la care apare un șir format din M elemente într-un șir format din M+N-1 elemente.

Pentru a rezolva problema este suficient să utilizăm un algoritm rapid de potrivire a șirurilor.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în două șiruri de caractere formate din N, respectiv M, elemente. Ca urmare, ordinul de complexitate al operației de citire a datelor este O(N + M).

În continuare va trebui să adăugăm M-1 caractere la sfârșitul primului șir, operație al cărei ordin de complexitate este O(M).

Vom aplica acum un algoritm de potrivre a şirurilor; dacă se foloseşte algoritmul KMP, ordinul de complexitate al operației este $O(N+M-1+M)=\mathbf{O(N+M)}$, deoarece căutăm un subșir format din M elemente, într-un șir format din N+M-1 elemente.

Datele de ieşire constau într-un singur număr, ordinul de complexitate al operației de scriere a acestora fiind O(1).

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(N+M) + O(M) + O(N+M) + O(1) = \mathbf{O(N+M)}$.

20.7.2. Venus

Pentru a vedea dacă mesajul este autentic, va trebui doar să verificăm apariția unui subșir într-un șir. Dacă subșirul apare, îl vom elimina și apoi vom realiza decodificarea mesajului pe baza regulii descrise în enunț.

Practic, nu va trebui să eliminăm subșirul, ci doar să memorăm poziția la care începe acesta și să ignorăm secvența corespunzătoare în momentul în care realizăm transformările.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în două șiruri de caractere formate din N, respectiv M elemente. Ca urmare, ordinul de complexitate al operației de citire a datelor este O(N + M).

Vom folosi un algoritm de potrivre a şirurilor; dacă utilizăm algoritmul eficient (KMP), ordinul de complexitate al operației este O(N + M).

Pentru a scrie datele de ieșire va trebui doar să parcurgem șirul, să verificăm dacă poziția curentă face parte din semnătură și, dacă nu, să scriem în fișierul de ieșire caracterul decodificat. Această operație are ordinul de complexitate O(N).

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(N+M) + O(N+M) + O(N) = \mathbf{O(N+M)}$.

21.7.3. Parole

Problema se reduce la verificarea existenței mai multor subșiruri într-un șir dat. Vom lua în considerare fiecare subșir și vom aplica un algoritm de potrivire a șirurilor pentru a verifica dacă subșirul face sau nu parte din șir. Pe parcursul verificărilor vom număra subșirurile care fac parte din șir (parolele valide) și în final vom scrie acest număr în fisierul de iesire.

Analiza complexității

Datele de intrare constau într-un şir format din N caractere şi alte K şiruri de dimensiuni diferite. Dacă notăm prin S suma totală a dimensiunilor celor K şiruri, atunci ordinul de complexitate al operației de citire a datelor este O(N + S).

Vom aplica algoritmul KMP pentru fiecare dintre cele K şiruri. Dacă lungimea unui subşir este s_i , atunci pentru un subşir vom avea ordinul de complexitate $O(N + s_i)$. Ordinul de complexitate al întregii operații de verificare are forma:

$$\sum_{i=1}^K O(N+s_i) = O(K\cdot N+S),$$

deoarece avem:

$$\sum_{i=1}^K s_i = S.$$

Datele de ieşire constau într-un singur număr, ordinul de complexitate al operației de scriere a acestora fiind O(1).

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(N+M) + O(M) + O(N+M) + O(1) = \mathbf{O(N+M)}$.